N°. 3046 **DE TIJD.** 1857.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Maandags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de Provinciën ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau der COURANT.

DONDERDAG 2 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 April.

HET VRIJE ONDERWIJS.

Dat de thans hangende voordragt het *vrije onderwijs* bemoeijelijkt, springt niet zoo dadelijk in het oog; want ten aanzien der *vrije* school is het ontwerp van wet even trouwloos, als ten aanzien der *gemengde* school. Het neemt met de eene hand terug, wat het met de andere hand geeft.

Het wijdt een titel aan het *bijzonder* onderwijs. Wie daar de belemmeringen zou gaan zoeken, waarover wij meenen te moeten klagen, zou vruchteloos werk doen. De geheele titel bestaat uit twee artikelen, waartegen niemand groot bezwaar zal hebben. De belemmeringen zijn niet daar, maar behendiglijk onder de algemeene bepalingen van titel I en IV verborgen. Men moet ze daaruit opvisschen, en ze bij elkander brengen, om de schade te beseffen, die zij aan 't vrije onderwijs zullen veroorzaken.

Wij gaan daartoe nu over. Wat wij daarvan te zeggen hebben geldt niet alleen voor 't *vrije* onderwijs. Veel daarvan is insgelijks voor het *openbare* van toepassing. Wij volstaan met dit hier in het algemeen voorop te stellen; omdat onze opmerkingen zich hoofdzakelijk zullen bepalen bij het betoog, dat het gevorderde in de wet den omvang van 't *vrije* onderwijs stuiten zal. Om zoo veel mogelijk met orde voort te gaan moeten wij de voorhanden stof verdeelen. Wij zullen daarom bespreken

1°. den omvang van 't lager onderwijs;
2°. het gevorderde voor de examens;
3°. de kommissiën om ze af te nemen.

1°. *Den omvang van 't lager onderwijs.*

[illegible] voordragt den omvang van het *lager* onderwijs [illegible] is niet slechts de schuld der Regering — [illegible] Kamer heeft daarin de hand gehad. Maar wij zouden aan de waarheid te kort doen, als wij beweerden, dat de Regering zich tegen die uitbreiding schrap heeft gezet. Integendeel, zij heeft zich gaarne laten vooruit stooten. Wel is waar, zij heeft in haar lager onderwijs niet alles opgenomen wat in de sektiën der Kamer en vervolgens in het verslag daarvoor was aangeprezen. Zij heeft keus gemaakt, en daarbij achter gelaten wat nuttig kon zijn, aangegrepen wat kon gemist worden. Het *regtlijnig teekenen*, dat bijna overal, althans in de steden en vlekken, voor den handwerksman nuttig zal zijn; het *zingen*, dat overal te pas komt; de *beginselen der landbouwkunde*, die in dorpen vrucht zouden kunnen dragen; en het *onderwijs in de handwerken*, dat bijna nergens ongewenscht kan zijn, worden zonder aarzelen over boord geworpen. Wij zeggen niet, dat men al deze vakken behouden kan en moet; wij beweeren slechts, dat de Regering ze vermeent niet te kunnen opnemen onder het lager onderwijs.

Maar daarentegen houdt zij vast aan de beginselen der geschiedenis, der aardrijkskunde, der kennis van de natuur en der wiskunde, die aan alle *openbare* en *bijzondere* scholen als verpligte vakken worden opgedrongen.

Waarom? Wij hebben in de gansche memorie van toelichting daarvoor geene andere reden gevonden, dan dat b. v., op het eiland Urk en Schokland personen *kunnen* wonen, die daaraan behoefte hebben. De Regering heeft zich dus voorgesteld te voldoen aan al de behoeften, die zich ooit *kunnen* voordoen! Zij heeft dus tot regel genomen, niet datgene wat gewoonlijk is, maar ook wat welligt ooit hier of daar zal kunnen zijn. Met zulk een regel kan men ver komen. Zich daarop grondende zou elk dorp het regt hebben te vorderen, dat er werd onderwijs gegeven in de nijverheid, in de landbouwkunde, in den handel, enz., en dat onderwijs, niet beperkt tot de beginselen, maar zoo hoog opgevoerd als ergens. Overal toch zijn lieden die zich op nijverheid, of op handel, of op landbouw toeleggen.

Daarentegen zijn er, zelfs in de groote steden, ontelbaren, die zich volstrekt niet inlaten met geschiedenis, aardrijkskunde, natuurkunde en wiskunde, die daarvoor de school niet meer aandacht hebben dan de meester en [illegible] te deelen eereprijzen vorderen, en die, zoodra ze de school verlaten, geen grooter haast hebben, dan om alles voor altijd te vergeten, wat zij daarvan op de school hebben vernomen. Wie kan het dien menschen kwalijk nemen? Zij hebben, helaas! in den harden strijd des levens wel wat anders te doen, dan de geschiedenis bij te houden, de aardrijkskunde te [illegible] de natuur te onderzoeken en in de wiskunde hun oordeel te scherpen. Wie zich van den morgen tot den avond onder kommer en zorg vermoeit in den handen arbeid, en daarvan hoogstens het onderhoud der zijnen verdient, heeft aan al de wetenschap der lagere school niets buiten 't gewone lezen, schrijven, opstellen en rekenen. Al wat daarboven komt gaat verloren. Wie meer behoeft, blijft in den regel niet bij 't *lagere* onderwijs.

Er zijn uitzonderingen, en wij erkennen zelfs dat er velen moeten worden gemaakt. Maar daarom juist is de regel van de Regering valsch, die alle Gemeenten op eene lijn plaatst. Een goed onderwijs moet verschillend zijn voor verschillende Gemeenten. Daarom moest de wet den *omvang* van het onderwijs tot het noodzakelijke bepalen; en daarnaast de gelegenheid open laten tot uitbreiding, waar zij noodig mogt zijn. Daarmeê zou men handelen naar het voorbeeld, ons gegeven door volken, die wij in beschaving niet vooruit zijn.

De memorie van toelichting heeft de onhandigheid [illegible] Frankrijk, België, Wurtemberg [illegible] te toonen, dat wij al deze rijken [illegible] vakken vooruit zijn. Dat is eene dwaasheid. Want de memorie bewijst daardoor slechts dit, dat wij met meer te vorderen iets eischen, dat in al die rijken ongeschikt en zelfs schadelijk is geacht. En als onze Regering, in plaats van naar het onbereikbare te streven, onze eigene ondervinding raadpleegde, dan zou zij vernemen, dat al wat hier meer dan elders gevorderd is, niets hoegenaamd heeft opgeleverd. Men doorloope niet slechts onze gehuchten en dorpen, men raadplege onze bekwaamste mannelijke en vrouwelijke dienstboden in de steden, en men verneme van hen, wat hun van het uitgebreid onderwijs is overgebleven. Wij noemen de dienstboden in de steden, omdat zij meer dan anderen tijd en lust kunnen hebben om hun geest te oefenen. Want als men tot den werkman afdaalt — in de steden staat hij in den regel op dezelfde lijn als de landelijke arbeider; en vaker staat hij er onder dan boven; alhoewel er ook zijn, die er boven staan.

Met één woord, onze overtuiging is, dat het programma van de lagere school, verrijkt met al de vakken, die wij afkeuren, eene schadelijke superfoetatie aan het lager onderwijs geeft. En dat wij in deze onze meening niet alleen staan, heeft de memorie van toelichting bewezen, die dezelfde overtuiging aan Frankrijk, België, Wurtemberg, Baden en Saksen toeschrijft. Wij zijn alzoo in goed gezelschap. En wie eene studie van ons lager onderwijs wil maken, zal al zeer spoedig tot de overtuiging toetreden, dat ons land niet zoo bijzonder van aard is, dat wij verder moeten gaan in het *lager* onderwijs, dan de Franschen, Belgen en Duitschers.

Wij betwisten daarenboven daartoe het regt aan de Regering ten aanzien van het *vrije onderwijs*.

Waar haalt de Regering het regt van daan, om bij de wet te regelen, *wat* op eene *bijzondere* school *moet* worden onderwezen? Wie of wat verleent haar daartoe de bevoegdheid?

Niet de Grondwet.

De Grondwet zegt: »het geven van onderwijs is vrij". Dat is onbepaald en onbeperkt. Men heeft dus het regt, het onderwijs te geven, dat men wil, en niet meer en niet minder dan men wil.

De Grondwet geeft intusschen eene beperking; maar zij betreft niet de vakken van onderwijs. Een bewijs te meer alzoo, dat de Regering geen voorschriften kan geven aan het *vrije* onderwijs, omtrent de inrigting daarvan. Zij geeft *preventief* het regt om bewijs van *bekwaamheid* en *zedelijkheid* te vragen; en daarenboven een repressief *toezigt*. Maar dat is ook alles.

Hoe komt de Regering dan toch tot de vordering om ook het bijzonder onderwijs te willen regelen? Alleen omdat zij meent, dat het lager onderwijs »niet verschillend kan zijn van de openbare en de bijzondere scholen."

Waarom niet? Dat wordt niet gezegd. Waarschijnlijk uit gehechtheid aan de onder alle opzigten verwerpelijke eenvormigheid, die den rijkdom der verscheidenheid uitsluit. De memorie van toelichting geeft op meer dan eene plaats blijk van die zucht tot eenheid, die, naar onze overtuiging, niet wenschelijk en tevens onmogelijk is, als men ten minste aan het verkeerde vrije onderwijs den kop niet wil indrukken.

Maar juist daarheen strekt de omvang van art. 1, vooral in verband met de *akten van bekwaamheid*. Om de verkrijging dezer akte van bekwaamheid moeijelijk te maken, gelijk de wet dat voorstelt, had zij dien verpligten omvang van 't lager onderwijs, ook op de *vrije school*, noodig. Daar schuilt, naar onze overtuiging, de ware reden van dien elders, nergens gewilden, overal verworpen grooten omvang van 't lager onderwijs. Hij strekt tot grondslag van examens, die met behulp van bijkomende bepalingen, meer op listige berekening dan op reden gegrond, zullen kunnen dienen om door kunstmiddelen den toegang tot het vrije onderwijs, 'twelk de Grondwet verleent, zoo veel mogelijk te versperren. De examens kunnen in de praktijk worden opgeworpen als barrikaden, die openingen zullen hebben voor wie men wil door laten, maar die gesloten zullen blijven, voor allen, die de willekeur of de luim zal willen buiten sluiten.

Maar dat betreft het tweede punt, 'twelk wij nu hebben te bespreken.

Wij spraken onlangs van een gehucht, alwaar door pater Bernard missie werd gegeven. Een in de nabijheid van dat gehucht verblijvend lezer van de *Kath. Ned. Stemmen* schrijft daaromtrent het volgende:

»Dat het daar ter plaatse besproken gehucht in Noord-Holland onbekend is en geen naam heeft, geven wij gaarne toe en willen het daarom dan ook hier niet noemen; maar dat zijne meestal goede en godsdienstige bevolking »voor een groot deel verdierlijkt in het kwaad, van alle zedelijk gevoel vervreemd" zou zijn, daartegen gebiedt ons de onvoorzigtigheid [illegible] te goeder trouw geschonden eer dezer, hier althans [illegible] bevolking ten sterkste te protesteren.

»Ik houd er mij stellig van overtuigd, dat de schrijver van voornoemd artikel door valsche inlichtingen is misleid geworden, weshalve ik er ook niet aan twijfel, dat ook hij, door deze welgemeende rectifikatie op te nemen, de sensatie zal zoeken te temperen, welke zijne woorden alhier te weeg gebragt hebben."

Gaarne geven wij aan deze teregtwijzing plaats, om eer te geven aan wie eer toekomt, verschooning vragende voor uitdrukkingen, die veel verder gegaan zijn dan onze bedoeling, en zeker niet voor hadden godsdienstige lieden als in het kwaad verdierlijkt af te schilderen. Maar het onkruid, dat overal welig opschiet tusschen 't goede zaad, gaf ook daar, en naar wij vernamen, veel meer dan gewoonlijk, blijk van zijn schadelijken aard. Van dat onkruid sprekende, hadden wij ook melding moeten maken van het goede zaad [illegible]. Zulks bleef ongelukkig in de pen, en in zoo verre is ons berigt bezijden de inlichtingen gebleven, die ons geworden zijn.

Wij hebben gisteren ontvangen het antwoord van den minister van Koloniën op het verslag der kommissie van rapporteurs, in wier handen was gesteld het *reglement* op de [illegible] in *Nederlandsch Indië*. De minister heeft op dat verslag een antwoord gegeven, dat meer in omvang dan in wigt groot is. Het beslaat 12 pagina's in folio. Het is te uitgebreid, dan dat het door ons kan worden overgenomen. Intusschen, wij stellen ons voor het [illegible] tijd te bespreken. De hoofdzakelijke inhoud zal dan daaruit van zelf blijken.

Men schrijft ons uit Scheveningen:

»Het was heden voor de r. k. Gemeente te Scheveningen, een feestdag, want blijde over het woord dat haar gezegd was, zette zij op den Passie-Zondag, den voet in het nieuwe kerkgebouw, hetwelk de rustelooze pogingen van haren herder haar bezorgd hadden. Hij begreep, dat het voor ruim 20 jaren, in deze schoone zeeplaats, gesticht nederig kerkje, bij toenemende bevolking en steeds drukker bezoek van vreemdelingen, eerlang niet

nu aan de behoeften zou voldoen; dat het nu nog tijd was, om een geschikt terrein te verkrijgen voor het vestigen van eene nieuwe kerk met pastorij, en dat bij de uitvoering van het plan daartoe, een gebouw moest worden tot stand gebragt, dat de eer van God bevorderen kon, den kerkganger, door zijne vormen, tot hooger stemming opvoerde, en waarvan het uiterlijk tot sieraad der veel bezochte plaats zou bijdragen.

»Het plan vond bijval bij het kerkbestuur, en onder welwillende medewerking van gemeentelijke en gewestelijke autoriteiten, even als van de hooge Regering, nam het werk in de maand Maart des vorigen jaars een aanvang. Moedig was dat bestaan, grootsch de onderneming bij de zwakke middelen die beschikbaar waren; vele waren de bezwaren van allerlei aard, die verwonnen moesten worden. Maar niets verdroot het bestuur, en zoo mogt het gelukken, aan den ingang van het geliefde zeedorp, ter zijde van den alouden fraaijen straatweg, naar het daarvoor door deskundigen beraamd, en door den jeugdigen architekt B. Schreijer ontworpen plan, een statig kerkgebouw te stichten, dat door zijn bouwstijl het oog des wandelaars aangenaam verrast, te midden der sierlijke gebouwen, die, in den laatsten tijd, dien weg hebben opgeluisterd en dat door zijne ranke gothische vormen, verstand en hart van den vromen kerkganger opvoert tot Hem, wiens genoegen het is te midden van de kinderen der menschen te zijn. De bouw werd, onder het opzigt van den wakkeren Peters, met belangstelling voortgezet door de gebroeders Schippers van 's Gravenhage, aannemers van het werk, en zoo welligt meerdere voortvarendheid een vroeger gebruik had kunnen bevorderen, was het toch aangenaam, dat binnen het jaar, de dag aanbrak, waarop na eenvoudige inzegening, in afwachting der plegtige konsekratie, de [illegible] herder der gemeente zijne parochianen vereenigen kon aan den voet van het, ook door zijne bemoeijingen, bezorgde en door den eenigen Veneman, van 's Hertogenbosch, vervaardigd altaar, om dáár gezamenlijk God te danken voor het zoo verre volbragte werk. Met een kort, maar hartelijk woord, wekte de spreker, die zigtbaar was aangedaan, de zijnen op, om van die plaats des gebeds, vlijtig gebruik te maken en dáár hunne behoeften en bekommeringen den Heer toe te vertrouwen. Moge het nieuw kerkgebouw, in opregte godsvrucht, ijverig worden bezocht, dan zullen zeker herder en bestuurders hunne vele en moeitevolle zorgen beloond vinden en het doel der waarlijk schoone stichting zijn bereikt."

»Ons wordt berigt dat laatstleden Zondag den 29 Maart [illegible] ter daan in de vier kerken dier stad is afgekondigd; zijnde hiermede de verdeeling in parochiën der steden, waar meer dan eene gemeente was, in het Bisdom van Haarlem afgeloopen."

Bij een dezer dagen door den Koning genomen besluit is [illegible] dienst korrespondentie toegestaan aan den hoofdofficier-direkteur der normaal-schietschool, resideerende te 's Gravenhage.

Als een staaltje van industrie, waarvoor men zich thans [illegible] heeft, deelt de *Gron. Cour.* uit het *Algemeen Politieblad* mede dat een persoon, "Ephraim Polak genaamd, in de gemeente Renswoude langs de huizen gedrukte biljetten van het Verkoophuis rondbragt, en daarna bij de menschen kwam om zijne aangekondigde waar te verkoopen, bestaande in inkt, politoersel, pommade, ratten- en muizen-vergif, enz.; terwijl het bij onderzoek is gebleken, dat de inkt, dien hij verkocht had, niet anders was dan water met zwartzel vermengd, de pomade van boven [illegible] vet met blaauwen steen en het schoensmeer enkel water, alles in verzegelde fleschen, potjes en doosjes."

De *Staats Courant* van heden geeft een koninklijk besluit van den 18 Maart 1857, houdende eenige wijziging der belooningen van het loodsmanspersoneel en der uitkeeringen aan het pensioen- en onderstandsfonds der loodsen.

De minister van Binnenlandsche Zaken, dewijl, ten gevolge van het aan onderscheidene opzigters van den waterstaat verleend eervol ontslag, het korps dier opzigters moet worden aangevuld, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat voor de dienst van den waterstaat, na vergelijkend onderzoek, vier of meer opzigters van de 1ste klasse zullen worden benoemd, op eene jaarlijksche bezoldiging van f 700, en in de aan te wijzen distrikten in dienst gesteld. Voor vergelijkend onderzoek moet men zich voor of uiterlijk op den eersten Mei 1857 bij het ministerie van Binnenlandsche Zaken hebben aangemeld, met een op zegel geschreven adres, bevattende naauwkeurige opgaaf van naam, voornaam en woonplaats.

De *Delftsche Courant* meldt, dat de heer dr. G. Si[illegible] direkteur der Koninklijke Akademie, zich daar wederom gevestigd en de voor hem in gereedheid gebragte [illegible] in het akademiegebouw heeft betrokken.

Door het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut is weder een boekdeel uitgegeven, bevattende uitkomsten van wetenschap en ervaring aangaande winden en zeestroomingen in sommige gedeelten van den Oceaan.

Daarin wordt aangetoond, hoeveel voordeel de nederlandsche schepen, naar Australië of Java bestemd, uit het volgen van den nieuwen weg hebben getrokken.

En komen belangrijke bijdragen in voor omtrent de gevaren van de zuidelijke route, zoo ten opzigte van ijs, als van de atmosfeer en de zee; die bijdragen doen kennen, dat de gevaren veel geringer zijn, dan ze door velen worden geschat, en ook geringer zijn dan langs de oude route.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslagen mr. C. W. Hubrecht, als burgemeester der gemeente Zoetermeer, met ingang van 15 April aanstaande.

'sGRAVENHAGE, 31 Maart. De hoofdbestuurder van het museum Meermanno-Westreenianum alhier, heeft ter kennisse van het publiek gebragt, dat, uithoofde van herstellingen aan het gebouw, deze inrigting tot nadere kennisgeving ontoegankelijk zal zijn.

— Men weet, dat, drie weken geleden, een der pinken van den reeder A. Pronk, op het strand eene belangrijke schade heeft bekomen, welke grootendeels door de bemanning, moest ingewonnen worden. Thans vernemt men, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft eene gratifikatie van honderd guldens aan die visschers te schenken.

BAARLO, 28 Maart. De besmettelijke longziekte, welke de naburige provincie Friesland zoo geducht teistert, begint zich ook in de Provincie Overijssel hier en daar te vertoonen. Intusschen verneemt men van goederhand dat de te Blokzijl uitgebroken besmetting tot heden niet van een kwaadaardigen aard is.

ROERMOND, 28 Maart. Sedert eenige weken werd in de naburige gemeente Maasniel, bij een harer inwoners de ezel gedreven, waardoor verstaan wordt eene soort van charivari brengen. In den beginne bepaalde men zich bij eenige kattenmuziek, doch allengskens werd de troep balddadiger al grooter en brutaler, en begonnen zij bij die kattenmuziek, welke dikwijls tot laat in den nacht duurde, en zich meermalen herhaalde [illegible] meermalen patrouilles maréchaussées derwaarts gezonden worden om dit te beletten en zoo mogelijk de daders te vatten. Zulks heeft weder den 25 dezer plaats gehad. Twee maréchaussées der brigade van Roermond zijn derwaarts gezonden om hieraan een einde te maken. Omstreeks 11 ure had zich een troep van een 25tal personen verzameld die op nieuw, de balddadigheden te plegen; de maréchaussées spoorden hen herhaalde malen aan zich rustig te gedragen en naar huis te gaan, doch werden telkens uitgejouwd en met scheld- en smaadwoorden bejegend; bij hunne herhaalde aanmaningen, werden zij mishandeld, waardoor zij tot vier malen genoodzaakt waren met losse patronen op de menigte te vuren, doch ook dit was vruchteloos en sloeg eindelijk de oproerige menigte tot muiten over; een bui van zware en dikke steenen werden onder allerlei uittartingen op de maréchaussées geworpen, waardoor een hunner door een dier steenen eene zware verwonding aan het hoofd bekwam, en veel bloed verloor. Zij, waren nu genoodzaakt hunne vuurwapenen met scherpe patronen te laden en op de menigte, die al meer en meer opdrong, te vuren, ten gevolge waarvan een der muitelingen door een schot in de zijde werd getroffen, die hem tot in den ruggegraat doordrong en waardoor hij bewusteloos ter aarde viel. Ziende dat het nu meenens werd, vloog de geheele bende uiteen en begaf zich op de vlugt. De verwonde is, dadelijk in een naburig huis gebragt en door eenen geneeskundige behandeld, terwijl men de hoop koestert dat hem nog het leven zal kunnen behouden worden. (*Amst. Cour.*)

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

TRIEST, 29 Maart. Per overlandpost ontvangen berigten van Hong-Kong 15 Februarij melden het volgende. Op het berigt van den aantogt eener chinesche oorlogsvloot zijn de stoomschepen *Auckland* en *Eaglet* haar te gemoet gestoomd. Versterkingen van troepen zijn reeds aangekomen en voortdurend hebben gevechten met de jonken plaats gehad; ook wilden de Chineezen branders tegen het engelsche oorlogschip *Comus* gebruiken, hetgeen echter mislukte.

Te Shanghae, Ningbo en Fuchau heerschte rust. Een edikt des keizers van China beveelt aan de gouverneurs van Kuanghu, Tschekiang en Tokien om zonder opzien te verwekken, verdedigingsmiddelen daar te stellen. Met vreemde stoomschepen, moesten zij parlementeren. De bakker Allum, die wegens vergiftiging voor de regtbank gebragt werd is met zijne medeaangeklaagden vrijgesproken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Maart. De eenige belangrijke zaak, die op het oogenblik in het verschiet is, is die van den Bisschop van Moulins. Een botsing tusschen twee magten is altijd een ernstig voorval, en na het appèl voor den staatsraad, het artikel van den *Moniteur* en de waarschuwing van den *Univers*, welk blad anders zoo regeringsgezind is, kan men er niet aan twijfelen of de zaak heeft een ernstig aanzien verkregen. Om de zaak goed te begrijpen, moet men weten hoe de toestand van het diocees van Moulins is, dat onlangs opgerigt en gevormd werd uit brokstukken van vijf andere diocezen. De geest van eenheid werd er dus geheel in gemist. De geestelijkheid en zelfs de geloovigen hadden verschillende meeningen en inzigten, waaruit een soort van regeringloosheid ontstond, die nog vermeerderd was door de vorige Bisschop van Moulins zijn loopbaan tot een-en-negentigjarigen leeftijd heeft voortgezet; de teugels moesten dus wel een [illegible] hand ontglippen.

Zoo stond de zaak geschapen, toen Mgr. de Dreux-Brézé met een vasten wil bezit nam van zijn diocees en een liefde tot de tucht betoonde, die noch kleine noch groote overtredingen voorbij zag. Bij de goede hoedanigheden van een streng en vast karakter, had hij er echter ook de gebreken van, maar niemand kan hem de uitstekende herderlijke deugden ontzeggen.

Groote gebeurtenissen hebben vaak kleine oorzaken. Volgens zeer naauwkeurige bijzonderheden moet de verpligting, den geestelijken opgelegd om den sleeptoog te laten varen, de korte broek te dragen, den romeinschen hoed in plaats van de ronde aan te nemen, en den bef af te leggen veel hebben toegebragt aan het misnoegen der geestelijkheid en haar klagten. Men herinnert zich dat Peter de Groote bijna een omwenteling in Rusland te weeg bragt door zijn verzoek aan de Bojaren om hun baard te laten groeijen.

Hetgeen de strengste berispers dezen Bisschop verwijten, is niet het kwaad te hebben gedaan, maar wel van het goede nu en dan te halsstarig doorgedreven te hebben. De eenige ernstige tegen hem ingebragte grief en deze is het wat de zaak een gewigtig karakter mededeelt, loopt over een zeer kiesche zaak, het aanrakings-punt namelijk van de burgerlijke met de geestelijke wet. De eenige oplossing is eene overeenstemming tusschen het geestelijk en burgerlijk gezag, die de harmonie daarstelt tusschen [illegible] van den burger. Een [illegible] eene nieuwe komplikatie te weeg brengen.

Men wil dat de heer de Cormenin deze zienswijze in den Staatsraad zal verdedigen. Een berigtgever legt hem de volgende woorden in den mond: »Men beschuldigt Mgr. de Dreux-Brézé van een al te doordrijvend karakter te hebben, maar ik zie in de Handelingen der Apostelen niet, dat St. Pieter zeer toegevend van aard was, en St. Paulus schijnt mij niet toe gemakkelijk van inborst en zeer zachtmoedig van woorden te zijn geweest. Evenwel waren het groote heiligen. Daar de Zaligmaker gebreken in zijne Apostelen duldde, hoeveel te meer toegeeflijkheid moeten wij aan onze Bisschoppen betoonen. Wat de zaak aangaat, waar het eigenlijk op neêrkomt, die de *non appellando potestatem sæculorum*, zoo zal ik het beginsel verdedigen dat ik altijd heb voorgestaan: ieder is meester in zijn huis, de Staat in het zijne en de Kerk in het hare. Al moet ik ook alleen staan op dit terrein, ik zal er blijven. Overigens is de stelling van den Staatsraad moeijelijk, nadat de *Moniteur* de questie buiten zijn leden om reeds heeft doorgehakt."

— In de laatste dagen hebben te Parijs weder verscheidene inhechtenisnemingen plaats gehad; en, zoo als gewoonlijk werd opgegeven, dat die met de ontdekking van een nieuw geheim genootschap in verband staan. Nu wordt echter gezegd dat daar iets van ernstiger aard achter schuilt. Men spreekt van zamenzwering, ontdekte papieren die belangrijke bekentenissen bevatten, enz. De dagbladen, zoo als te begrijpen is, spreken er slechts met de grootste omzigtigheid van, zoodat men niet kan weten, waar de zaak op neêrkomt.

— Het Wetgevend Ligchaam is heden overgegaan tot het onderzoek der begrooting van 1858. De beraadslaging heeft vooral geloopen over de nieuwe ontworpene belasting. Van de zeven sektiën hebben vijf kommissarissen benoemd, die in het algemeen gunstig voor de Regerings-voorstellen gezind zijn, zoodat het te voorzien is dat de oppozitie tegen de nieuwe belasting zeer gering zal wezen, zoo zij al oppozitie uitlokt.

— De botsing in Griekenland tusschen de Regering en den senaat, ontstaan is nog niet geëindigd. De senaat, of liever de fraktie der oppozitie heeft geweigerd zitting te nemen, alvorens de noodige voldoening te hebben verlangd, en die fraktie is krachtig genoeg om den geregelden gang der parlementaire werkzaamheden op die wijze te belemmeren.

— Te Toulon werden toebereidselen gemaakt tot het uitrusten van schepen, bestemd ter versterking van de eskaders der stations in China en Mexico.

— Met de *Hydaspe* zijn tijdingen ontvangen uit Konstantinopel van den 23sten. De grootvizier had kennis gegeven aan de legatiën der vreemde mogendheden, dat de Regering elk ottomanisch onderdaan zou uitzetten en van zijne bezittigen onteigenen, die mogt weigeren de militaire subsidiën te betalen, onder voorwendsel van zich onder het protektoraat eener bevriende natie te bevinden.

De Russen koncentreeren eene aanzienlijke strijdmagt te Ekaterinodor en te Anapa. De laatste voordeelen der Cirkassiers worden bevestigd. Mehemet pacha moet krachtige maatregelen nemen om een spoedig verwachten aanval der Russen [illegible].

De [illegible] Donau-Vorstendommen nam in omvang [illegible] waren klubs georganizeerd. Het *Journal de Constantinople* zegt, dat ernstige ongeregeldheden te vreezen zijn; evenwel was de benoeming van den heer Vogoridès door den Sultan, goed opgenomen.

Te Teheran was men nog onbekend met de regeling van het engelsch-perzische geschil. Te Tibriz duurden de onlusten voort.

De operatiën in Affghanistan waren geschorst ten gevolge van de ongunstige weersgesteldheid.

— Uit Napels schrijft men, dat de minister Bianchini een en twintig besluiten heeft uitgevaardigd, waarbij de openbare betrekkingen aan de leden van den ouden adel worden opgedragen.

De koninglijke familie maakt uitstapjes in de omstreken en wordt overal door de bevolking met geestdrift ontvangen. Den 20n heeft het hof het stadje Maddoloni en zijn voorsteden bezocht.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Maart. De ministerieële bladen toonen zich zeer verheugd over den uitslag der verkiezingen, en geen wonder, want Lord Palmerston heeft een groote zegepraal behaald. Evenwel valt het volgende in het oog te houden, dat de genoemde bladen voorbij zien:

Het votum tegen het ministerie door den heer Cobden uitgelokt; de daarop volgende ontbinding van het parlement; de verkiezingen eindelijk, — dit alles liep hoofdzakelijk over de quæstie van den chineeschen oorlog. Nu is het gebeurd dat de Regering aanhangers heeft verloren, welke het in alles met haar eens waren, behalve in het voortzetten van den oorlog tegen [illegible] terwijl van den anderen kant, nieuwe leden gekozen zijn, welke Lord Palmerston zullen ondersteunen, wel is waar alleen in zijn staatkunde betreffende den chineesche oorlog, maar hem bij alle andere quæstiën zullen verlaten. De heer Conyngham te Brigthon benoemd en als liberaal en ministerieel opgegeven, omdat hij gunstig gestemd is voor [illegible] andere punten Lord Palmerston [illegible] behoudende denkbeelden in de binnenlandsche politiek weêrstand bieden. Over de verwijdering van den heer Cobden en zijn vrienden, betoonen zelfs de ministerieëlen leedwezen. Dit blijkt onder anderen uit eenige weinige regels van den *Times*, die na vroeger den heer Cobden sterk aangevallen te hebben, nu een lofrede op hem houdt en hem en zijne vrienden eene spoedige herkiezing in een der graafschappen belooft, die den ondankbare kiezers van Manchester een les zullen geven.

Men mag als slotsom aannemen, dat de ontbinding van het parlement derhalve slechts een negatieve uitkomst te weeg heeft gebragt, dat wil zeggen, dat de verwarring der partijën en hun onderdeelen: chartitristen, radikalen, cobdenisten, peelisten, liberale whigs, liberale palmerstons, disraeli-tories en zuivere tories, zoodanig is, dat het voor een ministerie, welk ook, altijd moeijelijk zal zijn om daarmede een vaste meerderheid te verkrijgen.

— De verkiezingen te Kidderminster hebben tot een oproer aanleiding gegeven. 5000 personen kwamen op de been die de stad half verwoest hebben. Den heer Lowe, de verkozen regerings-kandidaat, werd bij die gelegenheid zwaar gewond. Volgens een berigt zou en hoop zijn op zijn behoud. Nadat de krijgswet afgekondigd was, is de orde hersteld. De troepen en de policie hielden alle punten der stad bezet.

Bij deze ongeregeldheden moeten verscheidene honderde personen kneuzingen en kwetzuren bekomen hebben.

— Op den spoorweg van Torento (Vereenigde Staten) was een trein door een ongeluk in een veertig voet diep water gestort, zeventig menschen verloren daarbij het leven.

— Er zijn alhier brieven uit Hongkong ontvangen, die tot 15 Februarij loopen. Tot op dien datum was geen verandering in den stand van zaken gekomen. De admiraal Seymour zag steeds de aankomst van versterkingen te gemoet.

— Bijna alle burgtvlekken van Groot-Brittanje hebben Zaturdag hunne verkiezingsstrijd volstreden en het rezultaat is inderdaad verbazingwekkend. De nederlaag der manchester-school maakt, gelijk men wel denken kan, een grooten indruk. De vreugde aan den eenen kant is zoo groot als de verbittering aan de andere zijde. Wat de nederlaag der heeren Bright en Gibson betreft zoo meldt de *Observer*, dat zij te Manchester alle Grieken, Duitschers, Ieren en andere buitenlanders op hunne zijde hadden, maar dat eene meerderheid van 2000 Engelschen hun uit het veld sloeg. Behalve de drie steunpilaren der manchester-school Cobden, Bright en Milner Gibson heeft nog eene aanzienlijke schaar half of geheel onafhankelijke liberalen het onderspit gedolven, een feit dat even opmerkelijk is als de groote zege der regering te Huddersfield, waar gelijk men weet, de heer Cobden geslagen werd.

— In den *Times* leest men over China.

»Het schijnt dat de Keizer van China over het gedrag van Yeh en van de kantonsche bevolking even zoo denkt als de britsche gevolmagtigde in China en als harer Majesteits goevernement. Zijne hemelsche Majesteit heeft den ongezeggelijken Onderkoning gelast de Engelschen tevreden te stellen. Trouwens, dat was te verwachten, daar de vier overige havensteden, die in China voor de buitenlanders open staan, reeds dadelijk aanzegging ontvingen om de zaken op den ouden voet voort te zetten en aan het geschil te Kanton zijnen loop te laten. Sedert jaren was de weêrspannigheid van het kantonsche gepeupel, en niet minder het daarvan door de plaatselijke overheden gemaakte gebruik, eene groote bron van verdriet en van zwakheid voor het hof van Peking geweest; Kanton was in de daad onafhankelijk, om niet te zeggen in opstand tegen Peking. Doch nu heeft de Keizer hulp van de britsche krijgsmagt te wachten, en alzoo heeft hij den Onderkoning bevel durven geven om de zaak met de Engelschen te schikken. Wat Yeh nu doen zal, is moeijelijk te gissen; welligt zal hij zich trachten staande te houden met hulp der opstandelingen, die hij onlangs in zijne soldij genomen heeft; doch voor ons is de zaak in allen gevalle veel eenvoudiger geworden: Yeh is nu niets anders dan de aanvoerder van een muitenden volkshoop, wien wij, met de goedkeuring van zijnen soeverein, hebben te dwingen tot ontzag voor verdragsbepalingen en voor de eischen der menschelijkheid.

»De chineesche aangelegenheid is alzoo gelukkig afgedaan; er blijft alleen nog over, de ons toekomende schadevergoeding te regelen, en nieuwe schikkingen te maken met het doel om de herhaling van zulke verongelijkingen voor te komen. Maar het geschil-zelf kan gezegd worden afgedaan te zijn.

Nog zegt dit blad over Perzië:

»De sterkte der perzische legermagt ligt in de ruiterij; en juist deze is, volgens het nu ontvangen nieuws, gebleken [illegible] schier toevallige ontmoeting geweest zijn, [illegible] te denken dat aan de perzische Golf verdere vijandelijkheden voorvallen eer dat aldaar berigt van den te Parijs gesloten vrede ontvangen wordt. De Engelschen en de Perzen hebben voor het laatst hunne kracht onderling gemeten; en dit slotteoneel van den oorlog zal een diepen en heilzamen indruk in het gemoed der Perzen achterlaten.”

DUITSCHLAND.

WEENEN, 31 Maart. De graaf Zichy, lid van den raad van het keizerrijk, is benoemd tot grootmeester van het huis van den goeverneur der Lombardijsch-Venetiaansche provinciën, den aartshertog Ferdinand Maximiliaan.

Een kabinetskoerier heeft gisteren depêches gebragt voor den sardinischen gezant alhier. Het vertrek van den markies Cantono is nog niet bepaald.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 April.

BEVALLEN (28 Maart): S. Barfoed, geb. Fell, D. — (29 Maart): C. J. Steenberg, geb. van Klinke, Z.

OVERLEDEN (25 Maart): J. M. G. Wennen, geb. Meulman, 60 j. — (26 Maart): A. Smit, 9 m.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 31 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 56⅝; Obligatiën 3 pc. —; id. 4 pc. 99¼; Spanje 1—3 pc. 24¾; Binnenl. 3 pc. 38; [illegible] 5 pc. [illegible]; Oostenrijk Met. 5 pc. 29⅞; id. Napels 5 pc. 82.

PARIJS, 31 Maart. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 70.50; 1¼ pc. Spanje 25½; 3 pc. id. 39¼; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

MADRID, 28 Maart. 3 pc. Schuld 40.80, id. 1¼ pc. 26 —.

LONDEN, 31 Maart. Cons. 93½; Spanje buit. 3 pc. 41½; id. 1¼ pc. 25; Rusl. 5 pc. 105½; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 99; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 90½; Braz. 104; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 6¾; id. werk. 23⅛; Mexiko 3 pc. 22⅞; Portugal 3 pc. 46; Ecuador [illegible]; Venezuela 38; Wissel op Amst. 12.18; Hamburg 13.07.

WEENEN, 31 Maart. Met. 5 pc. 83⅜; id. 4½ pc. 74¼; Bank-Aktiën 1016; Credit Anst. 269½; Wissel op Londen 10.09; Amst. —; Parijs —; Goud 7¼; Zilver —.

BERLIJN, 31 Maart. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 105; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. [illegible] Amst. kort 141¼; Hamb. 150⅛; Petersburg 104⅞.

HAMBURG, 31 Maart. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 25⅞; Rusl. 5 pc. 100; id. [illegible] 3 pc. Mexikanen 40; Noord-Duits. bank 94½; Wissel op Londen 3/m. 13.03; id. kort 13 —; Amst. 36.25.

FRANKFORT, 31 Maart. 5 pc. Met. 79½; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	30 MAART 4½ u.	gebl.	31 MAART 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63¾	63¾	63 15/16	
Dito Dito	3	76¼	76¼	76 5/16	
Dito Dito	4	95 7/16	95⅞	96	
Overzeesche Bezittingen	4	95½	95⅝		
Amortisatie-Syndikaat	3½	91¼	92	92¼	92¼
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½	138½	139		
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	52⅝	52⅝		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24 15/16	24⅞	24 15/16	
Dito	3	41¼	41⅝	41¾	
Binnenlandsche	3	38 7/16	38 7/16	38½	
Coupon Bewijzen			6½		
Amortisable Schuld			5¾		
Portugal, te Londen	3	45	45 1/16	45 5/16	45 5/16
Dito Uitgestelde		24¾			
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103⅝	103⅝	103¾	
Dito A°. 1828—1829	5	102⅝	102⅝		
Negot. 1831 en 1833	5	92¼	92¼		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94½	94⅝	94⅞	
Dito idem 6e	5	96⅛	96 1/16	96 1/16	96 3/16
Certifikaten te Hamburg	5	94			
Dito dito te Londen	4½				
Dito dito *Hope en C°.*	4	84	84½		
Dito *Stieglitz*	4	84			
Dito 5e Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	63½	63⅝		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		153½	153½		
Schatkist-Obligatiën	4	77½	78		
Oostenrijk, Metalliek	5	75⅝	75 15/16	76	76
Dito rente te Amsterdam	5	86⅝	86½	86¾	
Dito Nationale	5	77½	77½	77⅝	
Dito	2½	39⅛	39 5/16	39 5/16	
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5				
[illegible]	5				
Dito 1843	5		97⅞		
Mexiko, te Londen £ 100	3	21 15/16	22	22⅛	
Dito Onbepaalde	3	21 15/16	21 15/16	22 1/16	21 15/16
Peru	4½	75¼			
Grenada, dito à £ 100	3½	21⅝	21⅝	21¾	
Dito Uitgestelde		6 11/16			
Ecuador	1				
Venezuela, te Londen	4½	34⅝	36⅝	36½	
Dito Uitgestelde					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Griekenl. Aand. 1825	5				

N. Port. 45¾, [illegible]; Illin. 96½, 97; Prost 98, ¼; Philad. 775, 785; B. Sp. 31½; Grenada onbep. 21⅝, ¾; Venezuela onb. 36⅝, ½ cent.

Vaste markt bij levendige handel [illegible] sche fondsen, welke alle tot hooger [illegible].

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55½	Livorno	2/m.	*f* 39½
„	zigt	„ 55 15/16	Napels	„	„ 83½
Bordeaux	2/m.	„ 54¾	Petersburg	„	„ 1.82
„	zigt	„ 55⅝	Weenen	6/w.	„ 33⅞
Madrid	3/m.	„ 238	Augsburg	„	„ 35⅝
Cadix	„	„ 240	Frankfort	„	„ 98
Sevilla	„	„ 237	Hamburg	2/m.	„ 34⅝
Bilbao	„	„ 237	„	zigt	„ 35
Lissabon	„	„ [illegible]	Londen	2/m.	„ 11.[illegible]
Porto	„	„ [illegible]	[illegible]		„ [illegible]
Genua	2/m.	[illegible]			

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 1 April.

De gisteren alhier gehouden KATOEN-VEILING is als volgt afgeloopen:

3203 Balen GEORGIA. (gedeeltelijk beschadigd.) liggende te AMSTERDAM.			3862 Balen NEW-ORLEANS. (gedeeltelijk beschadigd.) 371 Bn. ligg. te AMSTERDAM. 2491 „ „ „ ROTTERDAM.		
Balen.		Cents.	Balen.		Cents.
82 ordinary	40¼	a 41¼	48 ordinary		a 41
106 good ordinary	42	a 42¼	37 „ BS.	—	a 41¼
49 „ „ BS.	42½	a —	41 good ordinary	42¾	a 43
163 low middling	43	a 43½	19 „ „ BS.	—	a 41¾
600 „ „ BS.	36¾	a 37½	116 low middling	43½	a 43¾
748 middling	43¾	a 44½	247 „ „ BS.	41¼	a 43½
236 „ „ BS.	38½	a 44	360 middling	44½	a 44¾
362 strict middling	44½	a 44½	537 „ „ BS.	42¼	a 44
229 „ „ BS.	27	a 44½	210 strict middling	45	a 45¾
335 good middling	45¼	a 45½	477 „ „ BS.	45	a 45¾
258 „ „ BS.	35½	a 45½	292 good middling	45¾	a 46½
285 middling fair	45½	a 45¾	406 „ „ BS.	44¼	a 45¼
155 „ „ BS.	43¾	a 45¼	29 middling fair	—	a 46¼
			43 „ „ BS.	—	a 45¼

Alles verkocht.

1770 Balen OOST-INDISCHE, (gedeeltelijk beschadigd) liggende te AMSTERDAM.

Balen.		Verkocht.	Cents.	Opgeh.	Cents.
139	COMPTAH	139 Bn.	30 a 30½	Bn.	
48	„ BS. .	48 „	17½ a 28¾	„	
758	DHOLLERAH . . .	658 „	31 a 31¼	100 „	a 31
107	„ BS. .	107 „	20½ a 30	„	a —
596	BROACH	250 „	— a 32	346 „	a 32
122	„ BS. .	122 „	26¼ a 30½	„	a —

Ook werden in veiling gebragt 655 v. Surinaamsch Suiker waarvan 585 v. a ƒ 42¾ a 47¼ verkocht werden en 70 vaten opgehouden.

ANTWERPEN, 31 Maart. *Koffij.* Goed gesouteneerd; de afdoeningen bestonden uit 350 bn. Braziel per *Pauline*, en 1247 b. St. Domingo per *Catharina*. — *Rijst* vast. Gisteren werden 500 b. Necransee a ƒ 7 genomen.

LONDEN, 30 Maart. *Suiker.* Er deed zich meer vraag op voor export en werden goede zaken tot vaste prijzen afgesloten. Eene lading van 720 ton clayed Manilla werd voor Bristol verkocht voor 35 s 6 d. vrij van beschad. verzekerd, gerekend tegen 138 ℛ p. pic. en 1 % disc. van Bahia werd de lading *Mediterane* 300 kisten en 600 zakken blond a 38 sh. vrij van beschad. voor de middenlandsche zee genomen alsmede de lading *Nova Breina* 150 k. en 500 z. bruin a 34 s. 6 d. vrij van besch. voor Holland. 300 ton witte Benares op de kust gearriveerd, werden voetstoots 34 s. met 15 s. regten betaald. Nog werden afgedaan 3600 z. Fernambuco bruin voor Gothenburg tot geheimen prijs, men gist 36 s. a 36 s. 3 d., volle verzekering. 700 k. Havana blond en 200 k. wit gemiddeld 13¼ a 43 s. 6 d., vrij van Besch, voor de Middellandsche Zee 700 z. Madras voor 43 s. 9 d. a 44 s. regten 13 s. 9 d. en 890 k. Havana zeilend per *Kenner Kingsfort* n. 15½ a 43 s. 6 d. vrij van besch. voor de Middel zee en twee ladingen Maroim per *Apolonia* en per *Elisabeth* voor het continent. — Voorraad op heden 40,134 ton tegen 46200 t. in 1856. De afleveringen gedurende de laatste week bedroegen 2991 t., waarvan 417 t. voor export, en de aanvoeren 3631 t. *Koffij* stil eenige kleine partijtjes werden afgedaan tot goede prijzen. — *Thee.* 1000 k. ord. Congo werden a 1 s. verkocht *Rijst.* Stil maar vast. 5000 balen Rangoon bedongen 10 sh. 4½, en 1200 b. fraaije Decca 11 sh.; voor 2000 b. redelijk en goed qlank Bengaal werden van 10 s. 9 d. a 11 s. 6 d. bebetaald. Voorraad 43,201 ton. — *Salpeter.* Gedrukt. Voorraad 2351 ton.

NEW-YORK, 18 Maart. *Katoen.* De afdoeningen bestonden deze week uit 8000 balen, en de prijzen bleven dezelfde. Uitvoer: 6076 balen voor Liverpool, 608 voor Antwerpen, 337 voor Hamburg, 1203 voor Croonstadt, 5 voor Stockholm; te zamen 8229 balen. — Elke week bevestigt zich meer en meer het gevoelen, dat de oogst iets onder 3,000,000 balen blijven zal. Wij laten hier volgen de beweging in de Katoen, hier ter plaatse sedert den eersten September der laatste 4 jaren:

	1857.	1856.	1855.	1854.
Totale aanvoer . . .	2 460.000	2.620.000	1.760.000	1 973.000
Uitv. n. Groot-Britt.	834.000	1.039.000	829.000	705.000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Totale uitvoer . . .	1.376.000	1.694.000	1.142.000	1.080.000
Voorraad	651.000	643.000	375.000	645.000

NEW-ORLEANS, 7 Maart. *Katoen.* De totale verkoopen deze week bedroegen 63000 balen; de prijs is ¼ c gestegen.

BALTIMORE, 13 Maart. Alles wat van Maryland aangebragt werd, is oogenblikkelijk van de markt genomen. De superieure kwaliteiten zijn het minst vast, ordinaire houden zich op even hooge prijzen als vroegere jaren. Obio is gezocht tot vorige prijzen. Eenige partijtjes Kentucky zijn aangevoerd, doch blijkt de kwaliteit niet bijzonder goed te zijn.

HAVANA, 9 Maart. *Suiker.* Onze markt was zeer geanimeerd, en er heerschte veel vraag voor alle soorten, terwijl de prijzen zeer vast blijven. De voorraad bedraagt 106/m. kisten, meestal in de 2e hand. Men schat de voorraad te Matanzas op 45/m. kisten en 6000 b., half in de 1e en half in de 2e hand.

MAURITIUS. Wegens de aanhoudende en hevige regens levert de Suiker-oogst 20,000 ton beneden de schatting op.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 30 Maart. Moss, Agnes, Rio-Janeiro, laatst van Falmouth.

TRIEST, 25 Maart. Top, Wilhelmina Eberdina, Amst.

UITGEZEILD.

TEXEL, 30 Maart. Duiven, Herstelling, Livorno.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 April, in lading naar:

Ludwigh. en Manheim.	C. W. Lenkering, Vrouw Geertruida.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Willemina.
Keulen.	H. Berns, Cöln N°. 13.
Mainz.	B. Kirschreiber, Mainz N°. 5
Duisburg.	F. W. Meeuwsen, Niederrhein N°. 5.
Wesel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Heilbron.	G. Mussig, Albert Schmidt.
Coblentz.	A. Grenshauser, Ersherzog Johann.
Frankfort.	N. J. Timmerman, Frankfort N°. 20.

AMSTERDAM, 31 Maart, vertrokken naar:

Manheim.	A. Grensbauser, Stad Mannheim.
Keulen.	A. Weingarts, Cöln, N°. 3.

Rijnhoogte ARNHEM, 31 Maart 1 el 27 duim.
KEULEN, 31 „ 6 vt. 6 „

Advertentiën.

(3068) Bevallen van eenen *ZOON* A. T. BOOTZ-VAN DER DRIFT.

VLAARDINGEN, 30 Maart 1857.

Wordt gevraagd zoodra mogelijk, een **R. K. Onderwijzer,** liefst van den 2den rang, bekwaam en bevoegd tot het geven van Onderwijs in de Hoogduitsche en Fransche taal. Brieven *franco* onder letter W. aan den Uitgever dezer Courant. (3069)

Gesticht van Opvoeding en Onderwijs

VOOR

R. C. JONGE HEEREN,

gevestigd op den Huize DE WEIJER, te *Boxmeer*, onder het Bestuur van J. DE SMIT.

Het hoofddoel dezer Inrigting — tellende 25 à 30 Pensionnairen (gelimiteerd getal) — is de vorming van den geest en het hart der Jonge Lieden tot de beoefening der christelijke en maatschappelijke deugden.

Het Onderwijs omvat al de Talen en Vakken, die tot eene zorgvuldige en beschaafde opvoeding behooren, en is van dien aard, dat Jonge Lieden ook voor den Handelstand en de Academien te Breda en Delft kunnen worden voorbereid.

De schoone Ligging en ruime Localiteit van dit Instituut, bevelen zich als van zelve aan.

Tot het bekomen van Prospectussen enz., vervoege men zich met *franco* brieven aan den Wel-Eerw. Pater STRICK, Pastoor, en den Wel-Edel Gestrengen Heer Mr. HENGST, Lid van de 2de Kamer der Staten Generaal en Burgemeester dezer plaats, en aan den Bestuurder. (3059)

Het April-Nommer van

DE TOESCHOUWER

wordt HEDEN aan HH. Inteekenaars verzonden. Door het groote en nog dagelijks vermeerderend debiet, dat dit nieuwe maandwerk ondervindt, heeft de Uitgever besloten nu en dan, zoo de aard der artikelen zulks medebrengt, er platen bij te voegen

zonder verhooging van prijs,

hoewel de *voorwaarden* den Uitgever daartoe niet verpligten. Dit Nommer is het eerste dat met een **schoone Lithographie** verschijnt.

[illegible] vak der nederlandsche beroerten. III (slot) — REINOUD: Frömerberg. (dichtstuk) — HENRY VAN MEERBEKE: Schetsen uit de Hedendaagsche Zamenleving: (III. Een dag te Koedrecht). **Met een plaat** — De lijfeigenen in Rusland.

De **TOESCHOUWER** verschijnt maandelijks in afleveringen van vijf vellen druks, groot 8° en kost ƒ 6.— in het jaar.

April 1857. C. L. VAN LANGENHUYSEN.

VERANDERING VAN WOONPLAATS

ten gevolge der Vergrooting van de Fabriek voor Gouden Borduurwerken en Kerksieraden.

JOSEPH-A.-A. VAN HALLE,

Eerste prijs op de Tentoonstelling van Brussel 1841 en 1847, van Londen 1851 en van Parijs 1855,

Bisschopsstraat, 3, thans overgebragt naar de Bergstraat, 90bis, tegenover het Postkantoor, nabij de St-Gudulekerk te Brussel.

SPECIALITEIT.

Men vindt in de Magazijnen van M. VAN HALLE voor eene waarde van meer dan vier honderd duizend franken Kerksieraden, in alle prijzen en stof, ten dienste zoo van de rijkste hoofdkerken als voor de kleinste dorpskerken.

Goud- en Zilverlaken, zoowel echt als valsch, Fluweel van alle kleuren, Gallons, Franjes, Kwasten van alle prijzen.

Voor al de sieraden uit de Fabriek van den heer M. VAN HALLE afkomstig, blijft men borg, zoowel wat de waarde der stoffen en de zilveren en gouden borduursels betreft, als voor hunne bewerking. Zij kunnen uithoofde der billijke prijzen, met alle konkurrentie wedijveren.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.